

Soạn bài Viết bài làm văn số 1: Nghị luận xã hội - Ngữ văn 11

HƯỚNG DẪN MỘT SỐ ĐỀ BÀI GỢI Ý

Đề số 1: Đọc truyện "*Tám Cám*", anh (chị) suy nghĩ gì về cuộc đấu tranh giữa cái thiện và cái ác, giữa người tốt và kẻ xấu trong xã hội xưa và nay?

* Dàn ý tham khảo:

1. Mở bài

- Giới thiệu về Truyện cổ tích: gửi gắm những ước mơ khát vọng.
- Giới thiệu truyện Tám Cám
- Đưa ra vấn đề cần bàn luận

2. Thân bài

a) Cuộc đấu tranh giữa thiện và ác, tốt và xấu trong tác phẩm "*Tám Cám*".

** Trước khi Tám thành hoàng hậu*

- + Hoàn cảnh của Tám: mồ côi mẹ, cha mất sớm, phải ở với mẹ con Cám.
- + Mẹ con Cám luôn bắt nạt Tám: tước đoạt mọi quyền lợi cả về vật chất lẫn tinh thần của Tám.
- + Cuộc đấu tranh thiện ác: Tám thụ động, chưa biết đấu tranh.

** Sau khi Tám trở thành hoàng hậu:*

- + Mẹ con Cám rắp tâm hãm hại, lừa giết Tám, giết cả những kiếp hóa thân của Tám.
- + Nhận xét:
 - Mẹ con Cám là đại diện cho cái ác => cái ác càng lúc càng lộ liễu, tàn nhẫn, nhiều thủ đoạn.
 - Tám là đại diện cho cái thiện => Cái thiện luôn bị cái ác chèn ép, hãm hại.

** Hành trình trở dậy đấu tranh của Tám:*

- + Ban đầu, Tám nhu nhược, bị động, chỉ biết trông chờ vào Bụt.
 - + Về sau, Tám tự vươn lên, tự đấu tranh để giành hạnh phúc: phân tích ý nghĩa những lần hoá thân của Tám.
- => Quá trình đấu tranh với cái ác của Tám gặp rất nhiều khó khăn, gian khổ

Soạn bài Viết bài làm văn số 1: Nghị luận xã hội - Ngữ văn 11

* *Kết quả:*

+ Thiện thắng ác

+ Kẻ xấu bị trừng phạt, người tốt hưởng hạnh phúc.

b) Suy nghĩ về cuộc đấu tranh giữa thiện và ác, tốt và xấu trong xã hội xưa và nay:

+ Trong xã hội xưa:

- Cái ác thường có thế lực mạnh, bất chấp thủ đoạn để hãm hại cái thiện.

- Cái thiện không đơn độc mà luôn được sự giúp đỡ của mọi người.

- Cái thiện phải tự trưởng thành, tự đấu tranh để giành hạnh phúc. Trong cuộc đấu tranh đó, cái thiện có thể phải trải qua nhiều thử thách, nhưng kết quả cuối cùng cái thiện luôn chiến thắng cái ác, cái ác luôn bị trừng phạt.

- Ví dụ thêm qua các truyện cổ tích khác: Thạch Sanh, Sọ Dừa,...

+ Trong xã hội ngày nay:

- Cái thiện và cái ác vẫn song song tồn tại

+ Cái ác: những việc làm xấu xa, tổn hại đến tính mạng, nhân phẩm, danh dự của người khác, thói tiêu cực như lừa dối, gian lận, dối trá, lừa lọc,...

+ Cái thiện: những người hiền lành, lương thiện, sống chan hoà vì cộng đồng, những phẩm chất tốt đẹp,...

- Cuộc đấu tranh giữa thiện và ác, tốt và xấu trong xã hội vẫn còn mãi như một quy luật tất yếu.

- Cái ác càng nhiều thủ đoạn, càng thâm hiểm hơn.

- Cái thiện phải xây dựng được vị trí xã hội vững chắc, lập trường vững vàng, phải đoàn kết để chống cái ác.

c) Rút ra bài học cho bản thân:

- Cuộc đấu tranh giữa thiện và ác, tốt và xấu không chỉ tồn tại trong xã hội xưa và nay mà còn tồn tại trong bản thân mỗi người.

- Ý thức của mỗi người trong việc chống lại cái xấu, tiêu cực

+ tư tưởng: luôn đứng về lẽ phải

Soạn bài Viết bài làm văn số 1: Nghị luận xã hội - Ngữ văn 11

- + hành động: bảo vệ cái tốt, bài trừ những cái xấu
- + tuyên truyền những bài học đạo đức về thiện và ác.

3. Kết bài

- Cần xây dựng nhân cách tốt đẹp để vững vàng trước những tác động xấu.
- Kiên quyết đấu tranh chống cái xấu, cái ác trong xã hội.

Đề số 2: Bày tỏ ý kiến của mình về vấn đề mà tác giả Thân Nhân Trung đã nêu trong *Bài kí để danh tiến sĩ khoa Nhâm Tuất, niên hiệu Đại Bảo thứ ba* - 1442:

"Hiền tài là nguyên khí của quốc gia", nguyên khí thịnh thì thế nước mạnh, rồi lên cao, nguyên khí suy thì thế nước yếu, rồi xuống thấp.

* Dàn ý tham khảo:

1. Mở bài:

- Giới thiệu tác giả, tác phẩm
- Giới thiệu vấn đề "*Hiền tài là nguyên khí của quốc gia*"

2. Thân bài

a. Giải thích câu nói "*Hiền tài là nguyên khí của quốc gia*"

- Hiền tài: là người vừa có tài vừa có đức. Hiền tài là người tài giỏi, là người có tài cao, học rộng, hiểu biết sâu xa,....

- Nguyên khí: là sức mạnh vật chất, tinh thần, tiềm tàng của con người, là sức mạnh tiềm ẩn và quyết tâm của con người sẽ quyết định thành tích của người đó.

b. Ý nghĩa của câu nói "*Hiền tài là nguyên khí của quốc gia*"

- Những người học rộng tài cao là khí chất ban đầu, làm nên sự sống còn và phát triển của đất nước.

- Hiền tài có vai trò quan trọng trong sự thịnh suy của đất nước.

- Những người tài giỏi là nhân tố quan trọng để xây dựng đất nước.

c. Những việc người xưa đã làm để thể hiện sự coi trọng nhân tài

- Đề cao danh tiếng, phong chức tước, đề cao ở bảng vàng,....

Soạn bài Viết bài làm văn số 1: Nghị luận xã hội - Ngữ văn 11

- Khắc bia để lưu tên
- Khuyên khích noi gương người tài, ngăn ngừa kẻ xấu
- Học tập người tài những điều hay

d. Bài học từ câu nói “Hiền tài là nguyên khí của quốc gia”

- Phải biết quý trọng nhân tài
- Những người tài giỏi luôn là người có vai trò quan trọng đối với sự thịnh suy của đất nước
- Phát huy quan điểm của nhà nước, giáo dục là quốc sách, trọng dụng nhân tài

e. Bài học cho mỗi cá nhân trong việc học tập và làm việc để phục vụ đất nước.

3. Kết bài:

- Nêu cảm nghĩ về câu nói “*Hiền tài là nguyên khí của quốc gia*”.
- Câu nói “*Hiền tài là nguyên khí của quốc gia*” là một câu nói hết sức có ý nghĩa và luôn đúng trong mọi thời đại.

Đề số 3: Viết bài nghị luận bày tỏ ý kiến của mình về phương châm *Học đi đôi với hành*.

* Dàn ý tham khảo

1. Mở bài:

- Giới thiệu vấn đề cần bàn luận và câu tục ngữ "*Học đi đôi với hành*"
- Suy nghĩ về mối quan hệ giữa học và hành (chặt chẽ, mật thiết).

2. Thân bài:

* Giải thích ý nghĩa của học và hành

- Học là gì?

+ Học là lĩnh hội, tiếp thu kiến thức, lý thuyết từ thầy cô, trường lớp, tiếp thu những điều hay, có ích trong cuộc sống và xã hội.

+ Học còn là nền tảng cho việc áp dụng vào thực tế đạt hiệu quả.

+ Nhân bất học bất tri lí: người không học là người không có kiến thức, con người đó sẽ không tồn tại được trong xã hội và sẽ bị đắm chìm trong sự ngu dốt.

Soạn bài Viết bài làm văn số 1: Nghị luận xã hội - Ngữ văn 11

- Hành là gì?

+ Hành là vận dụng những điều học được vào thực tế, hành còn là mục đích của việc học.

+ Việc thực hành giúp ta nắm chắc kiến thức hơn, nhớ lâu hơn và hiểu sâu hơn những điều được học.

- Vì sao cần phải học đi đôi với hành?

+ Có học lí thuyết mà không thực hành thì sẽ không hiểu được vấn đề, gây hậu quả lãng phí.

+ Còn hành mà không học lí thuyết thì sẽ không đạt được kết quả cao. Vô tình trở thành kẻ phá hoại.

=> Tác dụng của việc “học đi đôi với hành”

- Từ đó nêu ra phương pháp học đúng đắn: kết hợp giữa học và hành.

- Khẳng định được trong xã hội hiện đại ngày nay, việc học luôn phải đi đôi với hành vì nếu chúng không đi đôi với nhau thì công việc của chúng ta sẽ không đạt kết quả tốt.

3. Kết bài

Khẳng định phương pháp học đi đôi với hành luôn đúng ở mọi thời đại. Thực hiện việc học và hành sao cho hiệu quả.